

Leer & Leef catechese in coronatijd

Doelstelling

Leer & Leef is bij uitstek een vorm van catechese waarin de groepsgesprekken een belangrijke rol spelen. Het is tegelijkertijd een vorm van plenaire catechese, dat wil zeggen: idealiter zitten de tieners de hele les (in groepjes) in dezelfde ruimte. De catecheet is degene die het hele uur de regie houdt.

Nederland blijft tot en met ten minste 15 maart 2021 in lockdown. Het advies blijft om de bewegingen en samenscholing van mensen tot een minimum te beperken. Tegelijk heeft de overheid speciaal voor jongeren ruimte geboden. Op basis van recente regelgeving vanuit de overheid is er weer ruimte voor het organiseren van jeugdactiviteiten voor jongeren tot en met 17 jaar ([lees meer informatie](#)).

Als HGJB roepen wij gemeenten op om het jeugdwerk weer zoveel mogelijk fysiek te organiseren met in achtname van een aantal belangrijke regels. Zie hiervoor ook [de algemene richtlijnen](#). Jongeren van 12 tot en met 17 jaar moeten hierbij zowel onderling als met volwassenen anderhalve meter afstand houden.

Voor jongeren hebben de coronamaatregelen grote impact. Uit onderzoek blijkt dat zij te maken hebben met eenzaamheid, somberheid en angst. In de catechese gaat het niet alleen om inhoudsvolle lessen, maar ook om de relatie. Investeer daarom in het contact met jongeren door bijvoorbeeld het brengen van een kleine attentie, het sturen van een kaartje en door voor hen te bidden.

Voor Leer & Leef worden er twee scenario's aangeboden waarbij scenario A 'het oude normaal' zo veel mogelijk benadert en jongeren elkaar fysiek ontmoeten. Scenario B biedt een vorm van catechese waarin de lessen online worden aangeboden.

Scenario A

Catechese vindt plaats in een fysieke ruimte.

Omdat de anderhalve meter afstand van toepassing is tussen de catecheet en de jongeren en de jongeren onderling, kan dit invloed hebben op de gesprekken. De fysieke afstand kan effect hebben op de sfeer in de groep. Het is goed om hier oog voor te hebben. Neem daarom de tijd en de ruimte om het onderlinge vertrouwen te laten groeien. Dit kan door bepaalde werkvormen te kiezen die dit stimuleren en die de saamhorigheid bevorderen. Dit kan heel praktisch door samen dingen te maken, een spel te doen, etc. Leer & Leef biedt hiervoor verschillende werkvormen aan. Laat jongeren zoveel mogelijk in vaste twee- of drietalen werken, bijv. met klasgenoten of vrienden.

Scenario B

Online catechese geven

In een aantal gemeenten is de fysieke catechese vanwege de huidige coronasituatie tijdelijk stopgezet. Alleen... de catechese helemaal stoppen, is eigenlijk geen optie. Juist nu moeten we als kerk in contact blijven met onze tieners en jongeren.

Vorbereiding

- + Als je zelf niet handig bent met apps voor videobellen, zoek dan iemand in de gemeente die dat wél is. Er is vast wel iemand voor wie de technische kant van dit verhaal weinig of geen problemen oplevert.
- + Misschien is in jullie gemeente al een bepaald systeem in gebruik. In dat geval is het natuurlijk handig om dat ook bij de online catechese in te schakelen. Als dat niet zo is, kun je de volgende systemen overwegen:

Microsoft Teams

Voordeel: De uitnodiging kan naar iedereen worden verstuurd. De catechisanten hoeven de app dus niet eerst te downloaden. Inmiddels biedt Teams ook de mogelijkheid om in groepjes uiteen te gaan; de zogenaamde 'break-outrooms'.

Zoom

Voordeel: In Zoom is het gemakkelijk om in groepjes ('kamers') uiteen te gaan.

Nadeel: Om Zoom te gebruiken, moet degene die de catechisanten uitnodigt, een betaald abonnement hebben, omdat de sessie anders na veertig minuten verbroken wordt. De catechisanten moeten de app op hun laptop of telefoon downloaden.

Het catechese-uur

- + Met videobellen kun je grotendeels catechese geven zoals je dat normaliter fysiek doet.
- + Zorg ervoor dat elke catechisant het werkboek thuis voor zich heeft liggen.
- + Benadruk dat elke catechisant zijn/haar camera aan heeft staan, tenzij er persoonlijke redenen zijn om dit niet te doen. Voor de interactie is het belangrijk dat je elkaar zoveel mogelijk ziet.
- + Geef de informatie die je wilt geven plenair voor de webcam. Afhankelijk van de grootte van de groep kun je al pratend reacties vragen. Gebruik daarvoor eventueel de chatfunctie.
- + Gebruik je een PowerPoint (zoals bij Follow Me) of een filmpje, dan kun je die laten zien via 'scherm delen'.
- + Bij Leer & Leef worden soms werkvormen gegeven waarbij een paar catechisanten samen iets moeten doen (een soort proefje). Online is dat live natuurlijk niet mogelijk. Kies dan een andere werkvorm óf vraag een paar catechisanten van tevoren om de opdracht uit te voeren en daar een filmpje van te maken. Dat vinden ze vaak nog leuk ook!
- + Laat de catechisanten voor de groeps gesprekken in 'kamers' bij elkaar komen onder leiding van een mentor.
- + Het is mogelijk om zelf te bepalen wanneer je de groepjes weer terughaald naar de volledige groep. Jij bent als het ware de regisseur.
- + Als je Leer & Leef gebruikt zoals het bedoeld is, zul je op deze manier een paar keer heen en weer moeten switchen

[Op onze website](#) vind je nog meer tips en aandachtspunten voor het geven van online catechisatie.